

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/20/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4612200684
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Dudzíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2012:4612200684.7

Rozhodnutie

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Helenou Dudzíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Topoľčany, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., G. XXXX/XX a G. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. č. XXX, o návrhu na zvýšenie a zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

Súd návrh matky na zvýšenie výživného **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletého dieťaťa podala návrh na zvýšenie výživného, v ktorom návrhu uviedla, že otec okrem výživného prispieva na výživu maloletej J. veľmi málo a náklady na celkové zaopatrenie dieťaťa sa neustále zvyšujú, preto žiadala zvýšiť výživné na maloletú J. zo sumy 110,- eur na sumu 150,- eur mesačne, od 01.01.2012.

Návrh doplnila v tom smere, že celú vec si premyslela a žiada, aby maloletá J. bola zverená do striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko je vo veľmi zlej finančnej situácii a má vyššie výdavky ako príjmy a starý otec, ktorý jej plánil nájom jej povedal, že už v tomto smere jej odmieta pomáhať.

Otec maloletého dieťaťa s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil a najmä nesúhlasil so striedavou osobnou starostlivosťou z dôvodu, že bol prepustený zo služobného pomeru.

Otec maloletého dieťaťa podal návrh na zníženie výživného z dôvodu, že je nezamestnaný a žiadal znížiť výživné zo sumy 110,- eur na sumu 26,- eur mesačne, od 28.03.2012.

Okresný súd Topoľčany uznesením sp.zn. 9P/20/2012 zo dňa 27.07.2012 podľa § 112 odsek 1 O.s.p. spojil na spoločné konanie návrh na zvýšenie výživného pod sp.zn. 9P/20/2012 a návrh na zníženie výživného pod sp.zn. 9P/109/2012 pod sp.zn. 9P/20/2012.

Matka s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila a uviedla, že naďalej trvá, aby maloletá J. bola zverená do striedavej starostlivosti tak, že maloletá J. by bola mesiac u otca a mesiac u nej pokiaľ je otec rozhodnutý prispievať sumou 30,- eur a pokiaľ bude nezamestnaný.

Otec opätovne uviedol, že s návrhom na zverenie maloletej J. do striedavej starostlivosti nesúhlasí, nakoľko žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a na domácnosť v súčasnej dobe neprispieva žiadnou sumou.

Kolízny opatrovník doporučil návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť a upraviť výživné vzhľadom na vek dieťaťa, jeho potreby, ako i zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov a pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného, tento navrhol zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, správou zamestnávateľa otca a to bývalého ako i terajšieho, správou kolízneho opatrovníka, správou zo školy, dokladmi o poplatkoch, dokladmi o výške príjmu starých rodičov, pripojením spisov Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/276/2011, 9P/73/2010, 10P/393/2007, 9P/57/2006 a zistil tento skutkový stav:

Maloletá J., nar. XX.XX.XXXX je dieťa narodené počas manželstva, ktoré bolo rozvedené.

Posledná úprava výživného bola stanovená rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/73/2010 zo dňa 08.07.2010, kedy bolo zvýšené výživné zo sumy 83,- eur na sumu 110,- eur mesačne, od 01.09.2009.

V čase poslednej úpravy výživného maloletá J. navštevovala 5.ročník ZŠ Topoľčany, ul. Škultétyho, ktorý ukončila 30.06.2010.

Otec v čase poslednej úpravy výživného pracoval ako vojak z povolania, s priemerným mesačným zárobkom 767,73 eur. Žil v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a to S. J., ktorý pracoval v PPD Prašice a matkou P., ktorá bola vedená na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch. Na domácnosť prispieval sumou 150,- eur a finančne prispel na opravu domu. Vyživovaciu povinnosť mal k maloletej J..

Matka bola zamestnaná od 18.05.2010 a jej príjem činil 190,73 eur. Žila v spoločnej domácnosti s maloletou J. a dcérou L., nar. XX.XX.XXXX. Obývali 3-izbový družstevný byt, kde platila nájom 140,- eur, elektriку 30,- eur, inkaso 10,- eur, štvrťročne SATRO 20,- eur, poisťné za byt 10,- eur a splácala pôžičku mesačne 13,28 eur.

V súčasnej dobe je matka evidovaná na úrade práce a na základe ponuky ÚPSV a R, Topoľčany vykonáva tzv. aktivačné práce na dobu 4 hodín v Domove dôchodcov, Topoľčany, ul. Čs. armády. Je evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, od 01.01.2012. Naďalej obýva 3-izbový byt, kde platí nájom v sume 140,- eur, elektriку 30,- eur, plyn 21,74 eur, SATRO štvrťročne 22,- eur, internet mesačne 10,- eur, telefón 4,- eur, maloletej J. platí mesačne poisťné v sume 14,67 eur. V spoločnej domácnosti žije dcéra J. a dcéra L. žije v spoločnej domácnosti s jej otcom, t.j. starým otcom z jej strany. Vyživovaciu povinnosť má len k maloletej J..

V súčasnej dobe otec je zamestnaný vo firme Agro-Agent, s.r.o. so sídlom Bratislava, Zámocká 30, kde otec maloletého dieťaťa pracuje od 29.10.2012, pričom pracovný pomer je dojednaný na dobu určitú do 28.02.2013, so skúšobnou dobou 2 mesiace.

Zo správy bývalého zamestnávateľa vyplýva, že pracoval ako vojak z povolania a po návrate z misie v W., ako profesionálny vojak na pozícii veliteľa družstva 6.ženijnej roty od 26.02.2007. Dňa 08.07.2011 bol prepustený zo služobného pomeru z dôvodu porušenia liečebného režimu. Personálny rozkaz o prepustení zo služobného pomeru bol podľa rozhodnutia Náčelníka generálneho štábu OSSR č. ŠbPO-147-2-64/2011 zo dňa 12.10.2011 zrušený a uznaný za neplatný. Otec maloletého dieťaťa nastúpil opätovne k Vojenskému útvaru 1049 Sereď dňa 21.10.2011, pričom mu bol doplatený služobný plat za obdobie od prepustenia do zrušenia personálneho rozkazu o prepustení. Dňa 28.03.2012 bol otec maloletého dieťaťa prepustený zo služobného pomeru. Skončenie služobného pomeru prepustením s menovaným sa vykonalo z dôvodu, že v priebehu 12 po sebe nasledujúcich mesiacov opakovane porušil základnú povinnosť ustanovenú v § 119 Zák. č. 346/2005 Z.z. Dňa 29.04.2011 nadobudol právoplatnosť disciplinárny rozkaz veliteľa Ženijného práporu PS OS SR o uložení disciplinárneho opatrenia č.2 zo dňa 01.04.2011, uvedeným rozkazom bolo menovanému uložené písomné pokarhanie z dôvodu, že porušil základnú povinnosť: „Profesionálny vojak je povinný dodržiavať liečebný režim počas dočasnej neschopnosti vykonávať štátnu službu pre chorobu, alebo úraz“. Dňa 29.04.2011 nadobudol právoplatnosť disciplinárny rozkaz č. žprPS 8/17-4/35-13 vydaný G. W. P. V. a uvedeným rozkazom bolo menovanému uložené písomné pokarhanie z dôvodu, že porušil základnú povinnosť:

„Profesionálny vojak je povinný vykonávať štátnu službu osobne, nestranne, riadne, včas a v medziach svojho oprávnenia“.

Otec maloletého dieťaťa žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, pričom matka P. je dobrovoľne nezamestnaná, keďže bola vyradená z evidencie na vlastnú žiadosť a starý otec S. pracuje v PPD, Prašice. Otec maloletého dieťaťa v súčasnej dobe neprispieva na domácnosť žiadnou sumou. Vyživovaciu povinnosť má len k maloletej J..

Maloletá J. v súčasnej dobe navštevuje 8.ročník ZŠ, Topoľčany, ul. Škultétyho a zo správy zo školy zo dňa 26.10.2012 súd zistil, že maloletá J. má veľmi častú absenciu na vyučovaní zo zdravotných dôvodov, všetky vymeškané hodiny má ospravedlnené. Prospech žiačky je slabší, najčastejšie hodnotený známkami 3, alebo 4. Matka sa triednych schôdzok podľa udania triednej učiteľky nezúčastňuje a informovať sa o správaní a prospechu žiačky chodí len starý otec, alebo staršia sestra. Žiačke bola priznaná dotácia na stravu a školské pomôcky.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť , ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena , alebo zrušenie výživného možné , len na návrh.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní , obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu , ak sa zmenia pomery.

Vyššie citované zákonné ustanovenie vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov zistených porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena tých okolností - na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť nárast potrieb detí, najmä v súvislosti s ich pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ale i zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, a musí taktiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ustanovení § 78 ods. 3 ZR. Rovnako tak nemôže opomenúť existenciu ustanovenia § 62 ods. 2 ZR zakotvujúcu právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle, ako i všeobecné hľadisko upravené v ustanovení § 75 ods. 1 ZR, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené pomery dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými iba bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.)

Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované. Výživou dieťaťa je zabezpečovanie potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej; právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká jeho narodením. (§ 7 ods. 1 Obč. zákonníka)

Pri určovaní výživného je potrebné vziať do úvahy výkon osobnej starostlivosti o dieťa jedným z rodičov, pretože práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov poskytuje dieťaťu tvoria materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého z rodičov, ktorý ich poskytuje v peniazoch.

Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) , alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

Súd podrobným porovnaním pomerov v čase predchádzajúceho rozhodovania o výživnom s pomermi existujúcimi v súčasnej dobe a rozhodovania o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zníženie výživného dospel k záveru, že ani jeden návrh nie je dôvodný. Pokiaľ ide o návrh matky na zvýšenie výživného, v čase poslednej úpravy výživného maloletá J. navštevovala 5.ročník , v súčasnej dobe navštevuje 8.ročník ZŠ, teda v čase poslednej úpravy, ako aj v súčasnej dobe navštevuje 2.stupeň ZŠ. V čase poslednej úpravy výživného otec bol zamestnaný ako profesionálny vojak, tiež aj matka , ktorá je v súčasnej dobe zamestnaná na 4 hodiny v rámci programu aktivačných prác. Súd má za to,

že doposiaľ stanovené výživné vo výške 110,- eur je postačujúcim výživným pre zabezpečenie potrieb 13-ročného dievčaťa, vzhľadom na zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov. Súd preto návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

Pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného, súd má za to, že vzhľadom na podanú správu bývalého zamestnávateľa, kde otec dosahoval príjem v priemere 767,75 eur, v dôsledku disciplinárnych rozkazov bol prepustený zo služobného pomeru, teda svojím správaním a nerozvážnym konaním sa vzdal výhodnejšieho zamestnania, preto návrh otca na zníženie výživného zamietol. Okrem toho ani jednému z rodičov nepríbudla vyživovacia povinnosť.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. keďže konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 - 3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.